

Minister van Financiën
t.a.v. dr. J.A. Vijlbrief
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Briefnummer

13/11.342/MG/HdB

Onderwerp

Wetsvoorstel Wijzigingswet financiële
markten 2015

Den Haag

16 september 2013

Telefoonnummer

070 3 490 416

E-mail

grondhuis@vnoncw-mkb.nl

Geachte heer Vijlbrief,

Met dit schrijven maken VNO-NCW en MKB-Nederland graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het wetsvoorstel Wijzigingswet financiële markten 2015, dat is opengesteld voor consultatie.

Specifiek willen VNO-NCW en MKB-Nederland ingaan op de voorstellen aangaande de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft), zoals toegelicht in paragraaf 3 van de memorie van toelichting. Het voorstel is de Wbft te wijzigen om invulling te geven aan het voornemen de toezichthouders AFM en DNB met ingang van 1 januari 2015 in principe volledig te laten financieren door alle onder toezicht staande instellingen. In de memorie van toelichting staat becijferd dat door het vervallen van de rijksbijdrage de kosten voor de onder toezicht staande instellingen toenemen met 31,5% voor het DNB-toezicht en met 14,5% voor het toezicht dat de AFM uitvoert.

Ten aanzien van dit voorstel willen VNO-NCW en MKB-Nederland de volgende overwegingen over het voetlicht brengen.

- De kosten van het toezicht door de overheid en door onafhankelijke toezichthouders behoren in principe uit de algemene middelen te worden gefinancierd. De kosten zijn immers voor de betrokken sector niet beïnvloedbaar. Daarnaast dient het toezicht een algemeen belang waar alle consumenten en bedrijven van profiteren.
- Onttrekking van de financiering van de toezichthouder aan de normale budgetdiscipline, leidt tot ongecontroleerde toename van kosten, tot onvoldoende toetsing op doelmatig functioneren en dus tot ongewenste lastenverhoging voor het bedrijfsleven. De toezichthouders AFM en DNB maken de laatste jaren steeds meer kosten. In de periode 2000-2010 zijn de kosten verdrievoudigd, naar totaal 206 mln

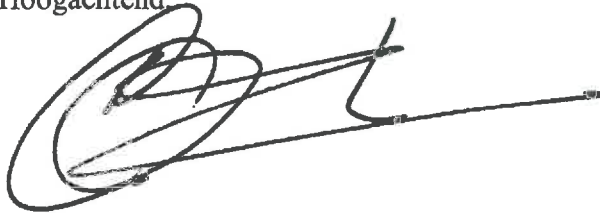
Euro in 2012. Wanneer de rijksbijdrage wegvalt, neemt de bijdrage van de financiële sector toe met ruim 38 miljoen euro in 2015. Het is uiteindelijk de afnemer van de financiële producten die de rekening betaalt: de consument en het niet-financiële bedrijfsleven. Dat is extra pijnlijk nu de economie nog niet hersteld is. Maar ook voor de toekomst is het belangrijk om geen onnodige kosten oprijvende factoren de economie te laten verstoren.

- Het financieren van de toezichthouder vereist in de toekomst een wettelijk vastgelegde begrenzing (plafond) op de ontwikkeling van de toezichtkosten, en heldere afspraken over efficiencyverbeteringen, de boete-opbrengsten en het exploitatieresultaat van de toezichthouder. Aanvullend zou wettelijk kunnen worden vastgelegd dat automatische toetsing plaatsvindt door een onafhankelijk orgaan als bijvoorbeeld de Algemene Rekenkamer indien de toezichtkosten afwijken van nader te bepalen bandbreedtes of criteria.
- Er kan hooguit sprake zijn van co-financiering, zoals ook is verwoord in het rapport «Maat Houden» (zie bullit hierna), maar dan moet er overeenstemming zijn tussen de overheid en de financiële sector over de evidente private voordelen van de onder toezicht gestelde bedrijven.
- De Minister motiveert het voornemen om alle kosten van het toezicht voortaan door de financiële sector te laten dragen met een verwijzing naar het regeerakkoord. Noch de Minister noch het regeerakkoord leggen echter uit waarom in de context van het financieel toezicht afgeweken dient te worden van het toetsingskader dat op basis van het rapport is ontwikkeld in het kader van de operatie Marktwerking, Deregulering en Marktwerking (MDW). Daarbij is het uitgangspunt dat toezichtkosten enkel aan individuele derden worden doorberekend indien sprake is van een individueel toerekenbaar profijt. Kosten die niet enkel in het voordeel zijn van de onder toezichtgestelden dienen uit algemene middelen te worden bekostigd. De Minister heeft voorgaande uitgangspunten reeds deels verlaten met de laatste wijziging van de kostenstructuur met als motivering dat de Staat genoodzaakt was zijn financiën op orde te brengen (TK 33057, nr. 3, p. 2) en de overheidsbijdrage op dat moment beperkt tot een forfaitair bedrag. De Minister verlaat het oorspronkelijke uitgangspunt nu echter volledig terwijl de situatie dat de taken van de toezichthouder in het algemeen belang is, niet is gewijzigd. Over het evidente algemene belang van onder meer sanctiemaatregelen (terrorismedinanciering, witwassen, afhandeling van incidenten) en onderzoek naar de aanpak van overtreders (niét-ondertoezicht-gestelden) valt in elke geval niet twisten.
- Als democratisch wordt bepaald dat toezicht moet worden geïntensiveerd alsmede de daarbij behorende kosten, dan moet dat een integrale democratische afweging zijn van collectieve lasten. Het afwentelen van de toezichthouderslasten op enkel de financiële sector onttrekt volledig het zicht op ontwikkeling hiervan en op de doelmatigheid van het functioneren van de toezichthouder. Zo biedt een vaste procentuele bijdrage voor de overheid ook de juiste prikkel bij de overheid om de kosten niet te hoog op te laten lopen.
- Als een sector evenwel het toezicht financiert dan ligt het in de rede om ook te kijken naar de wijze waarop de onder toezicht staande instellingen adequaat toezicht mede kunnen vormgeven. Net als bij andere toezichthouders, kan bij het financieel

toezicht ingezet worden op verdere “horizontalisering” van het toezicht, zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijkheid van de toezichthouder. De memorie van toelichting gaat hier echter niet op in.

- Ten slotte wordt in de memorie van toelichting ook niet ingegaan op de voorziene wijzigingen in het toezichtslandschap die er aankomen met de oprichting van de Single Supervisory Mechanism (SSM). Onduidelijk is hoe de financiering van het SSM, DNB en AFM gezamenlijk wordt vormgegeven. VNO-NCW en MKB-Nederland wijzen erop dat de instellingen daarnaast ook indirect een groot deel van de kosten van de Europese sectorale toezichthouders (EBA, EIOPA en ESMA) betalen. VNO-NCW en MKB-Nederland vinden dat voorkomen moet worden dat er een stapeling van toezichtskosten optreedt.

Hoogachtend

Drs. C. Oudshoorn
Directeur Beleid